

9375

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Երզնկա միջավայրի նախարար
Հակոբ Սիմիոյան

08 2024թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ № 168 - 24

Նախաձեռնող՝

«Էլիտ Բնաթրաքշն» ՍՊԸ

ք. Երևան, Էրեբունի, Ազատամարտիկների 2-րդ նրբ տ. 10

Գործունեությունը՝

Վայոց ձորի մարզի Վայք համայնքի Սարավանի 8-րդ
փողոցի 2/1 հողամաս հասցեում արևային
ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցում
Վայոց ձորի մարզ, Սարավան բնակավայր

Առդիր՝ 6 թերթ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ № 168 - 24

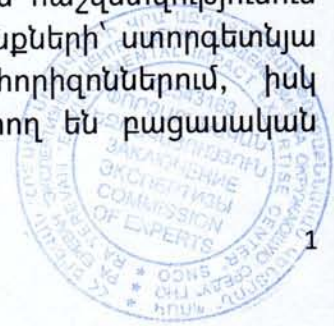
«27» 08 2024 թ.

Վայք համայնքի Սարավան 8-րդ փողոցի 2/1 հողամաս հասցեում արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն

Նախաձեռնող՝	«Էլիտ Քնսթրաքշն» ՍՊԸ
Փաստաթղթի տեսակը՝	Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն, նախագծային փաստաթղթեր
Գտնվելու վայրը՝	Վայոց ձորի մարզ, Սարավան բնակավայր

Ներածական մաս. «Էլիտ Քնսթրաքշն» ՍՊԸ-ի կողմից նախատեսվում է Վայոց ձորի մարզի Վայք համայնքի Սարավանի 8-րդ փողոցի 2/1 հողամաս հասցեում ընկերությանը սեփականության իրավունքով պատկանող 6,20356 հա տարածքում տեղակայել ֆոտովոլտային արևակայան: Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 2022 թվականի սեպտեմբերի 22-ի № 362-Ա որոշման համաձայն՝ «Էլիտ Քնսթրաքշն» ՍՊԸ-ին տրամադրվել է ԼԷ № 0708 էլեկտրաէներգիայի արտադրության լիցենզիա՝ մինչև 2044 թվականի սեպտեմբերի 23-ը գործողության ժամկետով: Արևակայանի կառուցման համար Վայոց ձորի մարզի Վայք համայնքի ղեկավարի կողմից 2024 թվականի մարտի 25-ին տրվել է № 06 նախագծման թույլտվություն: Նախատեսվող գործունեությունը, համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» օրենքի 12-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին կետի «գ» ենթակետի՝ «Բ» կատեգորիայի գործունեության տեսակ է: Հողի նպատակային նշանակությունը էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների է, գործառնական նշանակությունը՝ էներգետիկայի:

Նկարագրական մաս. Արևակայանի տեղակայման վայրը գտնվում է Վայք համայնքի Սարավան բնակավայրում՝ Մ-2 միջպետական ավտոճանապարհից 250 մ, Վայոց ձորի անտառտնտեսությունից 110 մ, մոտակա բնակավայրից մոտ 1,3 կմ հեռավորության վրա: Արևակայանի տեղաբաշխման վայրն ընտրված է՝ հաշվի առնելով տվյալ տարածքում արևային ճառագայթման տվյալները, ընկերության զարգացման պլանները, տեղանքում առկա ենթակառուցվածքները: Համաձայն հաշվետվությունում ներկայացված հիդրոերկրաբանական ուսումնասիրության արդյունքների՝ ստորգետնյա ջրերի տեղամասերը գտնվում են ցածր՝ 4 մ-ից խորը հորիզոններում, իսկ ֆիզիկաերկրաբանական վտանգավոր երևույթները, որոնք կարող են բացասական

ազդեցություն ունենալ, նախատեսվող գործունեության տարածքում բացակայում են: Ամենամոտ մակերևութային ջրային ռեսուրսը գտնվում է 1 կմ հեռավորության վրա:

Տարածքում առկա է գրունտային ճանապարհ, 10 կՎ լարման օդային գիծ, փայտե հենարաններ: Փայտե հենարանները «ՀԷՑ»-ի համաձայնությամբ փոխարինվելու են երկաթ-բետոնե հենասյուններով՝ պահպանելով անվտանգության գոտիները և ՀՀՇՆ նորմերը: Գործունեության տարածքում բացակայում են շենք-շինությունները, քանդման աշխատանքներ չեն նախատեսվում: Կատարվելու են միայն հողային աշխատանքներ:

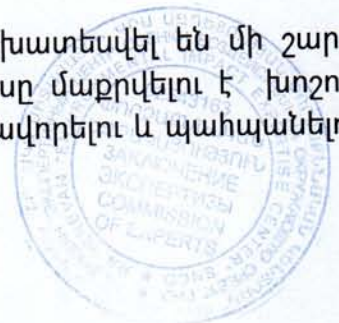
Համաձայն նախագծի՝ նախատեսվում է կառուցել 5,000 ՄՎտ հզորությամբ ֆոտովոլտային կայան, որի զբաղեցրած ընդհանուր մակերեսը 6,20356 հա է, վահանակների զբաղեցրած մակերեսը՝ 5,6 հա: Ֆոտովոլտային կայանի գեներատորային մասը նախատեսվում է կառուցել 8788 հատ բազմաբյուրեղային ֆոտովոլտային վահանակներով՝ յուրաքանչյուրը 605 Վտ առավելագույն հզորությամբ: Արևային կայանը միացվելու է «Որոտան 2» 110/6ԿՎ ենթակայանին 1,4 կմ երկարությամբ 6 ԿՎ լարման օդային գծով: Արևային կայանի տարածքում կառուցվելու է 6/0,8 6300 կՎա հզորությամբ ենթակայան: Յուրի հեռացման նպատակով տրանսֆորմատորի տակ կառուցվելու է 1 հատ 4 մ³ տարողությամբ յուղընդունիչ (հոր): Յուղընդունիչը լինելու է մետաղական բաք՝ բետոնային ծածկով: ՕԳ հաղորդալարերի նվազագույն հեռավորությունը հողի մակերևույթից նախատեսվել է ոչ պակաս 6 մ-ից: Տարածքում նախատեսվում է կառուցել նաև 10 մ x 8 մ չափերով սենդվիչ պանելներով պահեստային փակ շինություն՝ խոտանված մասերի, վնասված վահանակների հավաքման և պահման համար:

Նախատեսվող գործունեության շինարարության և շահագործման փուլերում բնառեսուրսներից օգտագործվելու է ջուր՝ աշխատողների խմելու և կենցաղային կարիքները հոգալու և տարածքի ջրցանման նպատակով: Աշխատողների համար խմելու ջուրը բերվելու է պատրաստի վիճակում՝ շէրով, իսկ ջրցանի և գրունտի խոնավացման համար անհրաժեշտ տեխնիկական ջուրը՝ պայմանագրային հիմունքներով՝ ջրցան մեքենաներով: Շինարարության ընթացքում առաջացած կենցաղային և շինարարական հոսքաջրերի հեռացման համար տեղադրվելու է շարժական բիոզուգարան՝ լվացարանով: Բիոզուգարանի մաքրումը կատարվելու է մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով:

Օդային ավազանի պահպանության նպատակով նախատեսվում է արևակայանի, ենթակայանի, շինարարական աշխատանքների և ճանապարհի շահագործման ընթացքում կատարել գրունտի խոնավացում, ճանապարհի ջրցան՝ ըստ անհրաժեշտության: Ջրցանը կատարվելու է ջրցան մեքենայով՝ չոր և շոգ եղանակներին, շինանյութերի և աղբի տեղափոխումը կատարվելու է փակ ծածկ ունեցող մեքենաներով, տարածքում նյութերը պահվելու են ծածկված վիճակում՝ անջրթափանց թաղանթով կամ ժամանակավոր ծածկի տակ, տրանսպորտային միջոցներն օգտագործվելու են միայն սարքին վիճակում, պարբերաբար իրականացվելու են ստուգումներ, ամբողջ տարածքը ցանկապատվելու է:

Շահագործման փուլում օդային ավազանի վրա էական ազդեցություններ չեն կանխատեսվում:

Հողային ռեսուրսների պահպանության նպատակով նախատեսվել են մի շարք միջոցառումներ: Նախքան բերրի շերտը հանելը՝ հողի մակերեսը մաքրվելու է խոշոր քարերից, թփերից, կոճղերից, բերրի շերտը հանելու, պահեստավորելու և պահպանելու

ընթացքում ձեռնարկվելու են միջոցներ, որոնք կբացառեն դրա որակական հատկանիշների վատթարացումը, ջրային և հողմնային հողատարումից զերծ պահելու համար պահեստավորված հողաթմբերի վրա կատարվելու է խոտաբույսերի ցանք կամ դրանք ամրացվելու են և ծածկվեն անջրթափանց թաղանթով, գործունեության վայրում ազատ տարածքներում հնարավորինս պահպանվելու են խոտածածկ հատվածները:

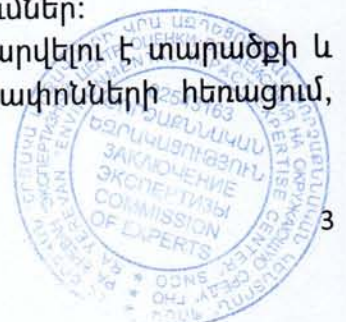
Արևակայանի տեղակայման տարածքում հաշվառվել է 18 մասրենու, 15 ալոճենու, 12 տանձենու և 18 շլորենու տարբեր հասակի թփեր և ծառեր: Տարածքում շինարարական աշխատանքներ կատարելու ընթացքում կվնասվեն թվով 63 տարբեր հասակի և տեսակի թփեր և ծառեր: Վնասի փոխհատուցման նպատակով Վայոց ձորի մարզպետարանի առաջարկով հարակից տարածքում նախատեսվում է իրականացնել 25 մասրենու, 20 ալոճենու, 15 տանձենու, 22 շլորենու ծառատունկ: Տնկվելու են 82 վայրի ծառեր և թփեր: Ապագա արևակայանի տարածքում բացակայում են ՀՀ Կարմիր գրքերում գրանցված բուսատեսակները և կենդանատեսակները: Գործունեության և հարակից տարածքներում իրականացվելու է մշտադիտարկում և ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակների կամ կենդանիների բնադրավայրերի հայտնաբերման դեպքում ընկերությունը նախատեսել է պահպանության միջոցառումներ, շինարարական աշխատանքներն իրականացվելու են բացառապես ցերեկային ժամերին՝ տարածքում գոյություն ունեցող կենդանիների կենսակերպի վրա ազդեցությունից խուսափելու համար: ՕԳ-ի հենարանների լայնակների, ճոպանականգնակների վրա տեղակայվելու են հակաթռչնային արգելափակոցներ՝ թռչունների նստելը կամ բնադրումը բացառելու նպատակով, հնարավորինս նվազեցվելու է տարածքի գիշերային լուսավորությունը՝ կենդանիների որոշ տեսակների բնականոն կենսակերպին չխանգարելու նպատակով:

Թափոնների կառավարման նպատակով նյութերի մնացորդները և շինարարական թափոնները՝ շինադր, բետոնի մնացորդներ և այլն հավաքվելու են պարկերի մեջ և տեղափոխվելու են համայնքապետարանի կողմից հատկացված վայր, կենցաղային ադրը տեղափոխվելու է աղբավայր՝ համայնքի ղեկավարի համաձայնությամբ, շինարարության ժամանակ առաջացած յուղոտված լաթերը կամ պարկերը հանձնվելու են թափոնների վերամշակում կատարող կազմակերպություններին, ապամոնտաժվող փայտե սյուները հանձնվելու են «ՀԵՑ» ՓԲԸ-ին, մետաղական մասերի և նյութերի մնացորդները հանձնվելու են համապատասխան լիցենզավորված կազմակերպություններին՝ դրանց հետագա վերամշակման և օգտագործման համար: Կատարվելու է գործունեության ընթացքում առաջացող բոլոր թափոնների սկզբնական հաշվառում:

Շինարարության փուլում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը նվազեցնելու նպատակով նախատեսվում է շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպել ցերեկային ժամերին, տրանսպորտային միջոցները և շինարարական տեխնիկան օգտագործել միայն սարքին վիճակում, պարբերաբար ստուգել և կարգաբերել տեխնիկական միջոցները, տրանսպորտային միջոցների շարժիչները:

Շինարարական աշխատանքների կատարման և շահագործման ընթացքում արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ռիսկերը մեղմելու և դրանց առաջացումը կանխարգելելու նպատակով նախատեսվել են մի շարք միջոցառումներ:

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի և օգտագործված ճանապարհների բարեկարգում, հարթեցում, թափոնների հեռացում,

հնարավորինս նախնական տեսքի վերականգնում: Կատարվելու է փոսերի, հենասյունների եզրային մասերի լիցք՝ հողային զանգվածով: Օդային գծերի հենասյունների տեղադրման 2 մ շառավղով տարածքներում և հարակից տարածքներում կատարվելու է խոտի ցանք:

Շրջակա միջավայրի բաղադրիչների վրա ազդեցությունը վերահսկելու նպատակով կատարվելու են.

1. արևակայանի տեղակայման տարածքում և հարակից տարածքներում մթնոլորտային արտանետումների (փոշի, ծխագազեր) մշտադիտարկումներ՝ աղտոտող նյութերի (փոշի, CO, NOx) արտանետումների որակական և քանակական պարամետրերի պարբերական չափումներ՝ ամսական մեկ անգամ,

2. փոշենստեցման նպատակով տարածքի ջրցանում տարվա շոգ և չոր եղանակներին՝ օրական 2-3 անգամ,

3. շահագործվող տեխնիկայի և տրանսպորտային միջոցների պարբերական ստուգումներ՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով,

4. հողի որակի մշտադիտարկում՝ պարբերաբար,

5. աղմուկի և թրթռումների մշտադիտարկումներ՝ ամենօրյա, շաբաթական մեկ անգամ,

6. հարակից տարածքներում կենսաբազմազանության մշտադիտարկումներ՝ 5 տարին մեկ անգամ:

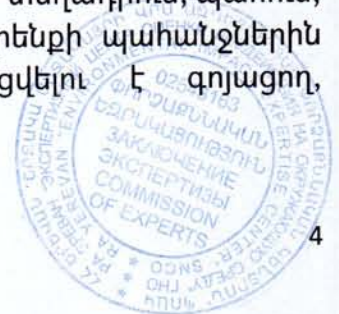
Պատճառաբանական մաս. Փորձաքննության գործընթացում «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» օրենքով սահմանված կարգով ազդակիր համայնքում/բնակավայրում (Սարավան) անցկացվել է հանրային լուսն, որի ընթացքում մասնակիցները համաձայնություն են տվել արևակայանի կառուցման վերաբերյալ: Նախաձեռնողը պարտավորվել է աշխատանքների իրականացմանը ներգրավել համայնքի/բնակավայրի բնակիչներին, ինչպես նաև ֆինանսական աջակցություն ցուցաբերել համայնքին, մասնակցել համայնքում նախատեսվող ծրագրերի իրականացմանը (ճանապարհների վերանորոգում, լուսավորության ապահովում, բարեկարգման աշխատանքներ և այլն) :

Արևային էլեկտրակայանների ներդրումը էներգետիկ համակարգում համարվում է ամենահեռանկարային և էկոլոգիապես մաքուր այլընտրանքային ճյուղը: Արևային էներգիան համարվում է լավագույն այլընտրանք, քանի որ վերականգնվող ռեսուրս է և ջերմոցային գազերի արտանետումների տեսանկյունից նախընտրելի:

Ջրօգտագործումն ու ջրահեռացումն իրականացվելու են պայմանագրային հիմունքներով:

Հողային ռեսուրսների պահպանության նպատակով ՇՄԱԳ-ում նախատեսվել են համապատասխան միջոցառումներ՝ հողի բերրի շերտի հանում և պահպանում ծածկված վիճակում, հողի վրա թափոնների և շինարարական աղբի տեղադրման բացառում, շինարարական տեխնիկայի և սարքավորումների կայանման վայրերում ավազի կամ մանրախճի փռում՝ վառելիքի կամ քսայուղերի հնարավոր արտահոսքի դեպքում հողային ռեսուրսների աղտոտումը բացառելու նպատակով և այլն:

Թափոնների գործածությունն (հավաքում, փոխադրում, տեղադրում, պահում, հեռացում և այլն) իրականացվելու է «Թափոնների մասին» օրենքի պահանջներին համապատասխան: Գործունեության ընթացքում իրականացվելու է գոյացող,

օգտագործվող, այլ անձանց կամ լիցենզավորված կազմակերպության փոխանցվող, ինչպես նաև տեղադրվող թափոնների սկզբնական հաշվառում:

Փորձաքննական գործընթացում հաշվետվության վերաբերյալ «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» օրենքով սահմանված կարգով պետական մարմիններից և շրջակա միջավայրի նախարարության ստորաբաժանումներից ստացվել են կարծիքներ, դիտողություններ և առաջարկություններ, որոնք հաշվետվությունը լրամշակելիս հաշվի են առնվել ընկերության կողմից:

Բնապահպանական բոլոր միջոցառումներն արտացոլված են բնապահպանական կառավարման և մշտադիտարկումների իրականացման պլաններում:

Փորձաքննական պահանջներ

Անհրաժեշտ է ապահովել հետևյալ փորձաքննական պահանջների կատարումը.

1. շինարարության փուլում շինարարական հրապարակից դուրս փոշու տարածումը կանխարգելելու նպատակով առաջնորդվել «Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» օրենքի պահանջներով (շինարարական հրապարակը ցանկապատել, ջրցանել, սորուն նյութերը և հողային զանգվածները ծածկել անթափանց թաղանթով, բացառել շինարարական աղբի կուտակումները տարածքում և այլն),

2. արևակայանի (էլեկտրական ցանցեր, ենթակայան, բաշխիչ սարքավորումներ, օդային գիծ) կառուցման և շահագործման ընթացքում անվտանգության գոտու ապահովման նպատակով առաջնորդվել Կառավարության 2023 թվականի ապրիլի 13-ի N 363 որոշման պահանջներով, էլեկտրահաղորդման գծերի պլանային վերանորոգման և վերակառուցման աշխատանքներն իրականացնել տեխնիկական կանոնակարգին համապատասխան,

3. շինարարության ընթացքում առաջացող թափոնների գործածությունն (հավաքում, փոխադրում, տեղադրում, պահում, հեռացում և այլն) իրականացնել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, շահագործման փուլում առաջացող վտանգավոր թափոնները (յուղոտված լաթեր, բանեցված տրանսֆորմատորային յուղեր և այլն) պահեստավորել փակ ծածկով տարածքում, իսկ շարքից դուրս եկած արևային պանելները վերադարձնել դրանք տրամադրող կազմակերպությանը,

4. հողի բերրի շերտի օգտագործումն ու պահպանությունն իրականացնել հաշվետվությունում նկարագրված եղանակով՝ առաջնորդվելով Կառավարության 2017 թվականի նոյեմբերի 2-ի N 1404 և 2011 թվականի սեպտեմբերի 8-ի N 1396-Ն որոշումների պահանջներով,

5. շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո իրականացնել տարածքի բարեկարգում, մաքրում շինարարության հետևանքով առաջացած նյութերի մնացորդներից, իրականացնել ծառատունկ և ապահովել ծառերի հետագա խնամքը,

6. ծառահատումներն ու ծառատունկն իրականացնել Վայքի համայնքապետարանի հետ համաձայնեցված,

7. ապահովել հաշվետվությամբ ներկայացված բնապահպանական կառավարման և մշտադիտարկումների պլաններում ամրագրված բոլոր

միջոցառումների իրականացումը (օդի որակ, հողի որակ, կենսաբազմազանություն, աղմուկի և թրթռման մակարդակներ, օդերևութաբանական անբարենպաստ պայմանների առաջացման ազդեցությունները մեղմացնող միջոցառումներ և այլն),

8. աշխատանքների իրականացման ընթացքում առաջնորդվել ՀՀ կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի N 438 որոշման 43-րդ կետի պահանջներով:

ԵԶՐԱՓՈՒԿ ԿԻՉ ՄԱՍ

«Էլիտ քնսթրաքշն» ՍՊԸ-ի կողմից Վայոց ձորի մարզի Վայք համայնքի Սարավան բնակավայրի 8-րդ փողոցի 2/1 հողամաս հասցեում արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվությանը տրվում է դրական եզրակացություն՝ վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն՝

Խաչիկ Մարտիրոսյան

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրենի տեղակալ՝

Հերիքնազ Մկրտչյան

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի գլխավոր մասնագետ՝

Քրիստինե Հարությունյան